

Érettségi témakörök

2021

Egészségügy ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga

Szakmai etikai és jogi ismeretek

- Ismerje az egészségügyi etika alapelveit.
- Ismerje a betegek jogait és kötelezettségeit, és a betegjogok érvényesítésének módjait.
- Legyen tisztában az egészségügyi dolgozóval szemben elvárt magatartás-, és viselkedésnormákkal.
- Ismerje az előítélet mentesség, a másság elfogadása, a tolerancia, a humanitás, az empátia, a karitativitás és az intimitás fogalmakat.

Egészségfejlesztés

- Ismerje az egészség fogalmát
- Ismerje az egészségfejlesztés fogalmát, célját, színtereit.
- Legyen képes az egészségkultúra fogalmát és összetevőit meghatározni.
- Ismerje az egészséges életvitel összetevőit.
- Igazodjon el a szükségletek hierarchiájában.
- Ismerje a tápanyag-piramist, az egészséges szervezet tápanyagszükségletét.
- Ismerje a tápanyagbevitel rendellenességek következményeit valamint a fizikai és a szellemi munka energiaigényét.
- Ismerje a mozgás lehetséges módjait és annak szervezetre gyakorolt hatását.
- Tudja meghatározni a prevenció szintjeit.
- Ismerje a betegséghez vezető rizikófaktorokat.
- Legyen képes ismertetni a szűrővizsgálatok formáit és jelentőségét életkoronként.
- Ismerje a káros szenvedélyek formáit, okait, káros hatásukat.
- Legyen képes jellemezni az egészséges lelki egyensúly fenntartásának, önvédő technikáit.

- Ismerje az aktív, passzív pihenés fogalmát, formáit, a relaxáció formáit és ezek jelentőségét.
- Ismerje a személyi higiénia területeit.
- Ismerje az életmód keringési szervekre és a légzőrendszerre gyakorolt hatását.

Kommunikáció

- Ismerje a beteggel és a hozzátartozókkal folytatható kommunikáció formáit.
- Tudja jellemezni a megfelelő kommunikációs stílust az egészségügyi team tagjaival.
- Ismerje a figyelemfelhívó jeleket a beteg kommunikációjában.
- Ismerje az időskor kommunikációs jellemzőit, kommunikációs nehézségeit, akadályait.
- Ismerje az akadályozott emberekkel történő speciális kommunikáció szabályait.

Szociológia

- Ismerje a szociológia és szociálpszichológia tárgyát.
- Legyen képes ismertetni a szocializáció folyamatát és színtereit.
- Ismerje a különböző kultúrák hagyományait, szokásait. Ismerje a deviáns magatartás fogalmát és formáit.

Pszichológia és pedagógia

- Ismerje és tudja jellemezni a megismerési folyamatokat, mint érzékelés, észlelés, figyelem, tanulás, emlékezet, gondolkodás.
- Ismerje az érzelmek és a motiváció szerepét az emberi viselkedésben. Legyen tisztában a motiváció fogalmával, a motivált viselkedés csoportjaival, jellemzőivel.
- Tudja ismertetni az alvás szerepét, fázisait és a leggyakoribb alvászavarokat. Ismerje a személyiség fogalmát, összetevőit, valamint a típuselméleteket.
- Ismerje a nevelés célját, folyamatát és módszereit. Tudja ismertetni a nevelői attitűdöket.
- Ismerje az egészségnevelés célját, az egészségnevelés során alkalmazható szervezeti formákat, módszereket és eszközöket.

Egészségügyi ellátórendszer

- Ismerje a magyar egészségügyi ellátórendszer tagozódását, struktúráját.
- Ismerje a progresszív betegellátás jellemzőit.
- Tudja ismertetni az egészségügyi ellátás egyes szintereit, ezek célját, feladatait, szereplőit.

Népegészségügy-környezet-egészségügy

- Ismerje az epidemiológia fogalmát, a betegségek gyakoriságát befolyásoló tényezőket.
- Ismerje az egészségi állapotot befolyásoló tényezőket.
- Ismerje az egészségügyi munkahelyeken fellépő fizikai, kémiai és biológiai kockázatokat.
- Tudja ismertetni a biztonságos munkavégzés tárgyi feltételeit, a munkaeszközök helyes használatát az egészségügyi munkahelyeken.

Egészséges ember gondozása

- Ismerje a gondozás célját, alapelveit és formáit.
- Ismerje a gondozóval szemben támasztott követelményeket.
- Ismerje a családtervezés fogalmát, lehetőségeit.
- Ismerje az újszülött-, csecsemő, kisgyermek, óvodáskorú gyermek pszichés és szomatikus fejlődésének jellemzőit, gondozási feladatait: étkezés, fürdetés, pelenkázás, öltöztetés, levegőztetés, szobatisztaság kialakulásának segítése, mozgásfejlődés biztosítása, csecsemő és kisgyermek napirendje, életmódja, játéktevékenysége, fejlődésének biztosítása.
- Ismerje a hospitalizáció fogalmát, hatását a gyermek érzelmi állapotára és fejlődésére.
- Ismerje a kisiskoláskor, a serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor jellemzőit, gondozási feladatait: testápolás, táplálkozás, mozgás, pihenés, alvás, beilleszkedés, alkalmazkodás a megváltozott körülményekhez.
- Ismerje az időskor jellegzetességeit, a segítségnyújtás lehetőségeit az idős ember szükségleteinek kielégítésében.

Akadályozott ember gondozása

- Ismerje a speciális ellátási igényű ember gondozását.
- Tudja a rokkantság fogalmát
- Tudja a fogyatékosági formák definícióit.
- Ismerje az akadályok fajtáit és az akadálymentesítés színtereit.
- Ismerje a gyógyászati segédeszközöket.

Csecsemő-és kisgyermek gondozása

- Ismerje a gondozási műveleteket csecsemő- és kisgyermekkorban.
- Tudja a test tisztántartásának módjait, az öltöztetés, pelenkaváltás szabályait.
- Ismerje a táplálási módokat és a táplálás eszközeit.
- Ismerje a mozgás- és játékfejlődés biztosításának lehetőségeit.

Ápolástudomány

- Ismerje az ápolás funkcióit.
- Tudja felsorolni az ápolási folyamat lépéseit.
- Ismerje az ápolási dokumentáció részeit.

Ápolási beavatkozások

- Tudja latin nyelven is megnevezni a témához tartozó szakkifejezéseket.
- Ismerje a fertőtlenítés alapfogalmait és a fertőtlenítő eljárásokat.
- Tudja ismertetni a különböző fertőtlenítő eljárásokat.
Ismerje a sterilizálás alapjait és munkafázisait.
- Ismerje a steril anyagok tárolását és kezelését.
- Tudja, hogy hogyan kell a veszélyes hulladékokat kezelni.
- Ismerje a fertőző beteg elkülönítésére, ápolására szolgáló szabályokat, védőfelszereléseket.
- Ismerje a beteg fogadásával, távozásával és áthelyezésével kapcsolatos feladatokat.
- Ismerje a vizit formáit, az ápoló teendőit viziten, konzíliumokon.

- Legyen képes a beteg ember szükségleteinek kielégítését szolgáló tevékenységeket ismertetni.
- Ismerje az ágyazási formákat, a beteg elhelyezésének, hely- és helyzetváltoztatásának formáit és módszereit.
- Ismerje a fekvés és fektetési módokat, a beteg mobilizálását.
- Legyen tisztában a kényelmi eszközök formáival és használatukkal
- Tudja ismertetni a beteg etetésének, itatásának menetét és szabályait.
- Ismerje és tudja felsorolni a beteg testének tisztántartásához szükséges eszközöket, tisztasági fürdő menetét, szabályait.
- Ismerje a váladékok felfogására szolgáló eszközöket.
- Ismerje a testhőmérséklet mérését, a lázcsillapítás módjait.
- Tudja megmérni a beteg testhőmérsékletét és azt lázlapon jelölni.
- Ismerje az idős beteg ápolásának speciális szabályait.
- Ismerje a decubitus szakaszait, megelőzését.

Betegmegfigyelés

- Tudja latin nyelven is megnevezni a témához tartozó szakkifejezéseket.
- Tudjon lázlapot kitölteni.
- Ismerje a betegmegfigyelés általános szempontjait.
- Ismerje a beteg magatartás és tudatállapot megfigyelésének módjait, a kóros tudatállapot formáit.
- Ismerje fel a kóros elváltozásokat: testalkat, tápláltsági állapot, mozgás, járás, érzékszervek, bőr, haj, köröm, látás, hallás, egyensúly, érzékzavarok.
- Ismerje a folyadékháztartás egyensúly megfigyelését, szempontjait, a folyadékegyenleg vezetését.
- Legyen képes jellemezni, megmérni és dokumentálni a kardinális tüneteket (testhőmérséklet, pulzus, vérnyomás, légzés).
- Ismerje fel a testváladékok (széklet, vizelet, hányadék, köhögés, köpet, sebváladék, menstruációs váladék) kóros eltéréseit.
- Tudja ismertetni a széklet, vizelet, hányadék, köpet felfogására szolgáló eszközöket.
- Ismerje fel a jellegzetes fájdalmakat.
- Ismerje a szervezet oxigénellátottsága megfigyelésének lényegét.

Anatómia-élettan

- Ismerje az emberi test felépítését, fő részeit, síkjait, irányait valamint ezek latin megnevezését.
- Ismerje az emberi test (sejt, szövet, csontváz-rendszer, izomrendszer) felépítését és működését, valamint ezek latin megnevezését.
- Tudja megnevezni latinul is a koponya, a törzs és a végtagcsontokat
- Ismerje
  - a keringési rendszer felépítését és működését,
  - a légzőrendszer felépítését és az idetartozó latin szakkifejezéseket,
  - az emésztőrendszer felépítését és működését és ezek latin megnevezését is,
  - a vese mikroszkopikus és makroszkopikus szerkezetét, élettanát,
  - a női és férfi nemi szerveket, és működésüket,
  - az idegrendszer felosztását, valamint az idetartozó latin szakkifejezéseket,
  - az érzékszervek felépítését és működését.

Mikrobiológia-járványtan, általános kórtan

- Ismerje a fertőzés fogalmát, a járványfolyamat mozgató erőit.
- Ismerje a fertőző betegségek megelőzésére és leküzdésére irányuló tevékenységeket.
- Tudja meghatározni a betegség, a kóros állapot fogalmát.
- Ismerje a betegségek lefolyását.
- Ismerje a szervezet reakcióinak csoportjait.
- Legyen képes meghatározni a fizikai és biológiai kórokokat, genetikai tényezők kapcsolatát a betegségekkel.
- Ismerje a szervezet védekező mechanizmusait és azok szerepét.
- Ismerje a szövetek kóros elváltozásait a progresszív és regresszív szöveti elváltozásokat és a kapcsolódó latin kifejezéseket.

Gyógyszertani alapismeretek

- Ismerje a különböző gyógyszerformákat és jellemzőiket.
- Tudja ismertetni a gyógyszer bejuttatási módokat és jellemzőiket Ismerje a gyógyszerelés feladatait.
- Tudja a gyógyszerelés szabályait.
- Tudja a gyógyszerelés higiénés szabályait.
- Ismerje a gyógyszerévesztés megelőzésére vonatkozó szabályokat.
- Ismerje a gyógyszerártórolás szabályait.
- Ismerje az injekciózás fogalmát, formáit, célját, módját, eszközigényét és szövődményeit.
- Ismerje az infúziós terápia fogalmát, célját, eszközeit és szövődményeit.
- Ismerje a vércsoport meghatározás célját, módszerét, indikációját és eszközeit.

Belgyógyászat

- Tudja latin nyelven is megnevezni a témához tartozó szakkifejezéseket.
- Ismerje a főbb szív- és érrendszeri betegségeket, valamint azok ellátását: a szív gyulladósos betegségei, keringési elégtelenség, a szívizom vérellátási zavarai, hipertonia, artériák és vénák betegségei.
- Ismerje a légutak és a tüdő betegségeit, azok ellátását.
- Ismerje az emésztőrendszer betegségeit és azok ellátását
- Ismerje az anyagcsere betegségei közül a cukorbetegséget és ellátását.
- Ismerje a vizeletkiválasztó rendszer főbb betegségeit és ellátásukat, mint vesekőbetegség, veseelégtelenség.

Sebészet

- Tudja latin nyelven is megnevezni a témához tartozó szakkifejezéseket.
- Ismerje az aszepszis, antiszepszis fogalmát.
- Ismerje a pyogén és anaerob sebészeti fertőzéseket, valamint ellátásuk lényegét.
- Ismerje a műtéti előkészítés és utókezelés ápolói teendőit.
- Ismerje a hasfal betegségeit - sérvek és ellátásuk.
- Ismerje az emésztőrendszer sebészeti ellátást igénylő főbb kórképeit.
- Ismerje az artériák és vénák sebészeti kezelési igénylő betegségeit.

Gyermekgyógyászat

- Ismerje a légutak betegségei közül a nátha, mandulagyulladás, gégegyulladás jellemzőit és ellátását.
- Ismerje a szív betegségei közül a veleszületett szívhibák, és a reumás láz jellemzőit, ellátását.
- Ismerje a hasmenéssel járó főbb kórképeket, a csecsemőkori toxikózis tüneteit és ellátását.
- Ismerje a gyermekkori fertőző betegségeket és azok ellátását

Diagnosztikai alapismeretek

- Tudja latin nyelven is megnevezni a témához tartozó szakkifejezéseket.
- Ismerje a tünet fogalmát, az objektív tüneteket és a szubjektív panaszokat.
- Ismerje az egyszerű eszközös vizsgálatokat (testtömeg-, testmagasság-, testarány-, testkörfogat mérés).
- Tudja ismertetni a vitális paraméterek megfigyelésének szempontjait és azok mérését.
- Ismerje az EKG készítés menetét, lényegét.
- Tudja felsorolni a vérvételhez szükséges eszközöket és ismerje a vérvétel menetét.
- Ismerje a testváladékok mintavételének technikáját.
- Ismerje a leggyakoribb laboratóriumi vizsgálatokat.
- Tudja a vizsgálati anyagok kezelésének, szállításának, dokumentálásának módszereit.
- Tudja ismertetni betegágy melletti vércukor meghatározás technikáját.
- Tudja a csapolások elméleti alapjait, céljait és indikációit.
- Ismerje a radiológiai vizsgáló módszereket, a beteg előkészítésének és megfigyelésének feladatait.

Terápiás alapismeretek

- Tudja latin nyelven is megnevezni a témához tartozó szakkifejezéseket.
- Ismerje a terápiával kapcsolatos alapfogalmakat.
- Ismerje a fájdalomcsillapítás fogalmát, célját, módszereit, kompetenciakörét.
- Ismerje a lázas beteg tüneteit, lázcsillapításának módjait.
- Ismerje a lázas beteg ápolásának, megfigyelésének szempontjait.

Elsősegélynyújtás – első ellátás

- Ismerje az elsősegély fogalmát, az elsősegély szintjeit.
- Tudjon mentőt hívni, ismerje a mentőhívás szabályait.
- Legyen képes a beteg állapotának súlyosságát megítélni.
- Ismerje az ABCDE-t és a teendőket reakcióképes beteg esetén.
- Tudjon BLS-t végezni.
- Ismerje az ABCDE-t és a teendőket reakció-képtelen betegnél a következők szerint.

Ismerje:

- a sebzések, vérzések fajtáit és ellátásukat.
- a rándulás, ficam, törés fogalmát és ellátását.
- a segítségnyújtás módjait elektromos balesetek esetén.
- a mérgezések formáit és tudjon segítséget nyújtani.
- Ismerje az artériás vérzés ellátás alapszabályait.

Sopron, 2021. 02. 20.

Jónás Krisztina